

ОСВІТНІЙ ФАКТОР

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№4(12), 2024

Засновник громадська організація «Спілка освітян України»

Головний редактор, науковий консультант, доктор педагогічних наук
Вербицький В.В.

Літературний редактор, коректор
Петлицька В.П.

Редакційна колегія

Безусько А.Г., кандидат біологічних наук, доцент;
Бех І.Д., академік НАН України, доктор психологічних наук, професор;
Бордюг Н.С., доктор педагогічних наук, професор;
Вербицька О.В., методист в/к НЕНЦ, заслужений працівник освіти України;
Драган О.А., методист в/к НЕНЦ;
Захарченко Г.І., заступник голови ГО «Спілка освітян України»;
Кацурак В.П., заступник директора з навчально-виховної роботи НЕНЦ;
Кириченко В.І., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;
Кліменко В.І., заступник директора з навчально-методичної роботи НЕНЦ;
Корнієнко А.В., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;
Костенко С.О., доктор біологічних наук, доцент;
Лещенко М. П., доктор педагогічних наук, професор;
Мачуський В.В., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;
Медведєва Т.В., кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник;
Педан Ю.Ф., директор Дніпропетровського обласного еколого-натуралістичного центру;
Петлицька В.П., методист НЕНЦ;
Первшевська І.О., заслужений працівник освіти України;
Просіна О.В., кандидат педагогічних наук, доцент;
Сапіга Ю.С., директор БО «Грін Крос Україна»;
Семенченко Н.І., заступник голови ГО «Спілка освітян України»;
Цюнь Л.О., методист в/к НЕНЦ;
Шкільна І.М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;
Щепкін Є.Ю., методист НЕНЦ.

Журнал можна передплатити, придбати за адресою:

м. Київ-74, вул. Вишгородська, 19, НЕНЦ

Всеукраїнський науково-педагогічний журнал «ОСВІТНІЙ ФАКТОР».
Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення
№ 962 від 21.03.2024 р. «Ідентифікатор медіа» – R30-03714

Виходить з 2022 р.

Підписний індекс 76964

Рукописи не рецензуються й не повертаються.
Деякі матеріали друкуються в порядку обговорення.

Статті журналу відтворено з авторських оригіналів. Відповідальність за грамотність,
автентичність цитат, достовірність фактів та посилань несуть автори статей.

Адреса редакції: 04074, м. Київ, вул. Вишгородська, 19, НЕНЦ
Тел./факс 430-0260. Тел. 430-0064, 430-2222
<https://nenc.gov.ua>, E-mail: nenc@nenc.gov.ua

Надруковано в ТОВ «НВП «Інтерсервіс».
Підготовлено до друку 24.10.2024

ЗМІСТ

БІОЛОГІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВЕРБИЦЬКИЙ В.В.	4
РОЗДІЛ I. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА	
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПРОДУКТУ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МЄНАФОВА Ю.В., ШУБЧИНСЬКИЙ В.Д....	10
ГУРТКИ ПРИРОДНИЧОГО НАПРЯМУ — ОСНОВА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ВИХОВАНЦІВ В ОБРАЗАХ ОБ'ЄКТИВІВ ПРИРОДИ ШУБЧИНСЬКИЙ В.Д., МЄНАФОВА Ю.В....	12
ПРОАКТИВНА РОЛЬ ДОНЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ У ПІДВИЩЕННІ ЕКОСВІДОМОСТІ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГІРКА О.	14
ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ НА ЗАСАДАХ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ ЛОЗИНСЬКА О.	15
РОЗДІЛ II. ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ	
ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКІВ GOOGLE ПРИ ПІДГОТОВЦІ УЧНІВ ДО НМТ З МАТЕМАТИКИ ПЕТРАЧКОВА О.Л., ПЕРЕХРЕСТ Т.С.	19
РОЗДІЛ III. ПЕДАГОГІЧНІ НАПРАЦЮВАННЯ	
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ХОРМЕЙСТЕРА В УМОВАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ АШИХМІНА Н.В.	21
ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ МОН УКРАЇНИ ПЕТЛИЦЬКА В.П.	23
РОЗДІЛ IV. STEM-ОСВІТА	
STEM— ТА STREAM-ОСВІТА В ТВОРЧОМУ ОБ'ЄДНАННІ РАНЬОГО РОЗВИТКУ «ПІЗНАЙКО» ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОЦЕНТУМ КУЗЬМІНСЬКА В.В., ХЛУС Л.М....	26
ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STEM-ОСВІТИ НА ГУРТКОВИХ ЗАНЯТТЯХ БОГОМОЛОВА О.А....	29
РОЗДІЛ V. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ	
ПРИКЛАДИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В НУШ ВОЙТЕНКО О.	31
ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ «НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ» ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ ГУРТКІВ ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ В ПОЗАШКІЛЛІ ЮРИНЕЦЬ І.А.	34
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ШКОЛЯРІВ, ВИХОВАННЯ ЇХНІХ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЯКОСТЕЙ КРОТЕНКО О.М.	37
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА СТАНЦІЯ ЮНИХ НАТУРАЛІСТІВ» ТРЕГУБОВА Л.	41

РОЗДІЛ VI. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ СИТУАТИВНИХ ЗАДАЧ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ, БІОЛОГІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ НА УРОКАХ ТА ЗАНЯТТЯХ ГУРТКІВ ПРИРОДНИЧОГО СПРЯМУВАННЯ	44
ЮРИНЕЦЬ І.А.	
ФЛОРА І ФАУНА НА МОНЕТАХ КРАЇН ЄВРОПИ ЯК ПРИКЛАД ВИКОРИСТАННЯ НУМІЗМАТИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
МИСЬКО В.З.,	
МИСЬКО Т.О.,	
БАЙТЕРЯКОВ О.З.	49
ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ХІМІЇ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН	
БОГАТИРЕНКО В.А.	53
ВЕКТОР ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
ШЕРЕШ С.С.	59
ІНТЕГРАЦІЯ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ	
КОРНІЄНКО А.	63